

2011-2012

Universiteit Antwerpen

OVERZICHT VAN RECHTSPRAAK INSOLVENTIERECHT

2011-2012

Recente evoluties in het insolventierecht: bespreking door de studenten van de Grondige Studie Insolventierecht met inbegrip van Zekerheden, UA, 2011-2012

INHOUDSOPGAVE

1. FAILLISSEMENT

1.1. TOEGANG TOT DE PROCEDURE

Bergen 12 januari 2011 (CHRISTOPHE VERSTAPPEN)

Brussel 20 februari 2011 (KRISTOFF COX)

Antwerpen 23 september 2011 (KATRIEN GOBEL)

Kh. Gent 12 oktober 2010 (WIM LEGRAND)

1.2. CURATOR

GwH 24 maart 2011, nr. 43/2011 (YOUSSEF HAOUHAOU)

Kh. Brugge 15 november 2010 (NICOLA MOTMANS)

Kh. Brussel 26 januari 2011 (SAM VLAMINCK)

1.3. GEVOLGEN VAN HET FAILLISSEMENT

Cass. 20 mei 2011 (WOUT HOOYBERGHS)

Kh. Leuven 3 december 2010 (HANNELORE ANDRIES)

1.4. VERSCHOONBAARHEID EN BEVRIDING

Cass. 24 februari 2011 (HELENE VAN DEN BERGH)

Antwerpen 7 oktober 2010 (VALERIE DEHAECK)

GwH 18 mei 2011, nr. 80/2011 (ELEN MISKARAYAN)

GwH 18 mei 2011, nr. 87/2011 (MAXIME MORTIER)

GwH 18 mei 2011, nr. 77/2011 (THOMAS STEVENS)

GwH 27 juli 2011, nr. 142/2011 (ELIEN DE BAECK)

2. WET CONTINUÏTEIT ONDERNEMINGEN

2.1 TOEGANG TOT DE PROCEDURE

Kh. Antwerpen 9 februari 2010; Antwerpen 25 februari 2010, Gent 25 oktober 2010 (WILLEM HERMANS)

Antwerpen 11 juli 2011 (NELE UMANS)

2.2 PROCEDURE

Kh. Nijvel 8 maart 2010 en Brussel 29 april 2010 (PIETER-JAN VAN GOETHEM)

Kh. Antwerpen 5 oktober 2010 (VERONIQUE BEECKX)

Kh. Nijvel 17 januari 2011 (SAM VAN ASCH)

2.3 COLLECTIEF AKKOORD OVER HET REORGANISATIEPLAN

Arb. Gent 6 december 2010 (SOPHIE BERGHMANS)

Arb. Brussel 4 april 2011 (MICHIEL ROOVERS)

Brussel 16 december 2010 (JEROEN VANDEVELDE)

Kh. Kortrijk 31 december 2011 (OLIVIER VAN DE VORST)

Kh. Antwerpen 21 december 2010 en Antwerpen 30 juni 2011 (ROXANNE HINTJENS)

Luik 29 december 2010 (CEDERIC VAN ECCELPOEL)

Cass. 30 juni 2011 (FILIP JORENS)

2.4 OVERDRACHT ONDER GERECHTELIJK GEZAG

Kh. Tongeren 28 oktober 2010 (ROBIN MEES)

Kh. Oudenaarde 16 september 2011 (GERLINDE DEBACKER)

Kh. Antwerpen 25 januari 2011 (CHIARA MARCELO)

3. BESLAG EN COLLECTIEVE SCHULDENREGELING

3.1 BESLAG

GwH 5 mei 2011, nr. 64/2011, (MATTHIAS MACHTELINCKX)

Beslagr. Antwerpen 5 oktober 2010 (SOPHIE L'ALLEMAND)

3.2 COLLECTIEVE SCHULDENREGELING

Arb.H. Luik 23 november 2010 (KAREN DECKERS)

Cass. 17 februari 2011 (JULIE BORMS)

GwH 16 juni 2011, nr. 104/2011 (JOLIEN VOGELS)

Cass. 6 mei 2011 (JAN BRAECKMANS)

Brussel 22 november 2010 (PIETER VAN DE WEYER)

Arb. Gent 1 september 2011 (SOPHIE PLAECKE)

GwH 22 september 2011 (VEERLE VERVLOESEM)

4. ZEKERHEDEN EN INSOLVENTIERECHT

Cass. 3 december 2010 (JAN VAN CAMP)

Kh Kortrijk 12 januari 2011 (TIM VAN REGENMORTEL)

Cass. 4 februari 2011 (JOERI VAN CAUTEREN)

Cass. 15 september 2011 (JELLE VAN LOO)

Luik 9 september 2010 (RACHID EL ABR)

5. INTERNATIONAAL INSOLVENTIERECHT

Hoge Raad (Ndl) 18 maart 2011 (ELS VAN HEES)

TOELICHTING

Voorliggend overzicht van rechtspraak kwam tot stand in het raam van de Grondige Studie Insolventierecht, tweede master rechten aan de Universiteit Antwerpen. Het overzicht bestaat uit samenvattingen opgesteld door alle studenten die de vermelde Grondige Studie hebben gevolgd in het eerste semester van academiejaar 2011-12.

Alle studenten hebben een wetenschappelijke noot geschreven bij een zelfgekozen, rechterlijke uitspraak die zich situeert binnen het ruime vakgebied insolventierecht en uitsproken werd in de periode september 2010 tot oktober 2011. Het past te benadrukken dat alle studenten vrij waren om te kiezen welke uitspraak ze wilden annoteren, m.a.w. onderstaande is geen selectie van de belangrijkste rechtspraak uit de referentieperiode 2010-2011 door de docent, maar het resultaat van de persoonlijke interesses en voorkeuren van de studenten. Onderstaand overzicht bevat 45 uitspraken. Dit betekent dat er nog vele andere, minstens even interessante uitspraken niet werden opgenomen in dit overzicht. Het overzicht van rechtspraak heeft niet de bedoeling om exhaustief te zijn, het biedt enkel een bloemlezing van enkele uitspraken geveld in de referentieperiode.

Het overzicht van rechtspraak bevat zowel gepubliceerde, als niet-gepubliceerde rechtspraak. Om dit overzicht binnen de perken te houden, werd per beslissing enkel een samenvatting van de rechterlijke beslissing opgenomen.

Met het oog op een betere hanteerbaarheid van het overzicht, werden de beslissingen gegroepeerd per thema. Er zijn verschillende delen: I. Faillissement, II. Wet Continuïteit Ondernemingen, III. Beslag en Collectieve schuldenregeling, IV. Zekerheden en Insolventierecht en V. Internationaal Insolventierecht. Binnen sommige delen wordt een verdere onderverdeling gemaakt per deelthema.

I. FAILLISEMENT

1.1 TOEGANG TOT DE PROCEDURE

CHRISTOPHE VERSTAPPEN, Bergen 12 januari 2011, RGCF 2011, afl. 2, 141-143

De faillissementsvoorwaarden krijgen een specifieke invulling bij vennootschappen in vereffening. Het Hof stelt een staking van betaling vast die volgt uit de nalatige uitvoering door de vereffenaar, tevens meerderheidsaandeelhouder, van zijn opdracht. Die opdracht omvat onder meer het instellen van de vordering tot volstorting van het kapitaal. Er was eveneens sprake van geschokt krediet doordat de vereffening op nalatige en niet-transparante wijze verliep. Een belangrijke schuldeiser verkreeg geen informatie over de staat van de vereffening. Hieruit concludeerde het Hof dat de vennootschap het vertrouwen van één van haar belangrijkste schuldeisers was verloren en dat aan de faillissementsvoorwaarden was voldaan.

KRISTOF COX, Brussel 20 februari 2011, <http://jure.juridat.just.fgov.be>

Uit artikel 36 van Verordening (EEG) Nr. 2137/85 van de Raad van 25 juli 1985 betreffende de instelling van Europese economische samenwerkingsverbanden (EESV-Vo.) volgt dat de Faillissementswet van toepassing is op een Europees economisch samenwerkingsverband (EESV) met zetel in België.

Het EESV had objectieve daden van koophandel gesteld, maar wilde ontsnappen aan de kwalificatie als handelaar (en bijgevolg de toepassing van de Faillissementswet) door zich te beroepen op het verbod om voor zichzelf winst na te streven (art. 3 EESV-Vo. en art. 840 W.Venn.). Dit verbod zou uitsluiten dat het handelingen met winstbejag kon verrichten, wat weerlegbaar wordt vermoed het geval te zijn voor daden van koophandel.

Uit de jaarrekeningen van het EESV kon worden afgeleid dat het EESV zich niet had gehouden aan voormeld verbod, en dat het vermoeden dus niet kon worden weerlegd. De vaststelling dat het EESV voormeld verbod niet had nageleefd, bracht het Hof van Beroep ertoe om het EESV te herkwalificeren tot handelaar.

KATRIEN GOBEL, Antwerpen 23 september 2011, niet-gepubliceerd

In dit arrest behandelt het hof de vraag of de faillissementsvoorwaarden (art. 2 Faill. W.) voldaan zijn wanneer de schuldenaar in de periode voorafgaand aan de faillietverklaring nog gedeeltelijke betalingen verrichtte. Het Hof oordeelde dat uit de omstandigheden kon worden afgeleid dat de schuldenaar zijn betalingen duurzaam gestaakt had en geen krediet meer genoot. Hieraan werd geen afbreuk gedaan door de betalingen die voorafgaand aan het faillissement werden verricht.

Wanneer een schuldenaar niet bij machte is om de opeisbare schulden ten overstaan van één (belangrijke) schuldeiser binnen een redelijke termijn te voldoen, kan hieruit worden afgeleid dat de schuldenaar zijn betalingen duurzaam heeft gestaakt. Er is sprake van een geschokt krediet wanneer een schuldeiser reeds meermaals heeft getracht om via gedwongen uitvoering betaling na te streven van de opeisbare schulden.

WIM LEGRAND, Kh. Gent 12 oktober 2010, TGR 2011, 109-110

Het geannoteerde vonnis betreft het derdenverzet ingesteld door de curator tegen het vonnis van faillietverklaring en het vonnis waarbij het tijdstip van staking van betaling wordt vastgesteld (art. 14 Faill. W.). De curator geeft blijk van een voldoende belang in hoofde van zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van de boedel. Een niet-gerechtigde faillissementsprocedure zou deze onnodig bezwaren met kosten.

1.2 CURATOR

YOUSSEF HAOUHAOU, Grondwettelijk Hof 24 maart 2011, nr. 43/2011, www.const-court.be, TBH 2011, afl. 7, 734

Het arrest geeft een antwoord op een aantal prejudiciële vragen gesteld door het Hof van Beroep te Bergen betreffende artikel 51 Faill. W.. Het betreft ten eerste de vraag of het gelijkheidsbeginsel geschonden wordt, wanneer artikel 51 Faill.W. de curator verplicht om de gelden die hij heeft verkregen uit de tegeldemaking van een pand handelszaak, door te storten naar de Deposito- en Consignatiekas, terwijl elke andere door de voorzitter van de rechtbank van koophandel aangewezen vereffenaar van het pand niet aan deze verplichting wordt onderworpen.

Tevens wordt de vraag gesteld of de sanctie bij niet-naleving daarvan, namelijk het betalen van verwijlrenten, een schending van het gelijkheidsbeginsel uitmaakt, aangezien elke andere door de voorzitter van de rechtbank van koophandel aangewezen vereffenaar van het pand niet aan deze sanctie wordt onderworpen.

Tot slot wordt de vraag gesteld of het gelijkheidsbeginsel wordt geschonden, wanneer de curatoren die vóór 1 oktober 2002 (machtiging vereist van rechter-commissaris) gelden hebben bewaard op een geïndividualiseerde bankrekening voor de lopende uitgaven, zonder de vereiste toelating te hebben verkregen van de rechter-commissaris, als sanctie hierop, intresten moeten betalen, terwijl anderzijds, de curatoren die na 1 oktober 2002 (geen machtiging meer vereist) op een geïndividualiseerde bankrekening de voor de lopende uitgaven noodzakelijke fondsen hebben bewaard, zonder daartoe gemachtigd te zijn door de rechter-commissaris en zonder dat laatstgenoemde een maximumbedrag heeft vastgesteld, geen intresten moeten betalen.

Het Hof heeft de drie vragen ontkennend beantwoord.

NICOLA MOTMANS, Kh. Brugge 15 november 2010, TGR 2011, 199-203

De curator wordt aansprakelijk gesteld door de hoofdelijke borgen van de gefailleerde. Deze verwijten de curator te lang te hebben gewacht met de realisatie van het handelsfonds, waardoor de interesten van de pandhoudende schuldeiser op de handelszaak bleven doorlopen. De rechtbank oordeelt dat een curator bij het beheer van het faillissement schade kan berokkenen aan derden. Indien de curator een persoonlijke fout maakt, kunnen derden de curator persoonlijk verantwoordelijk stellen. Wanneer de curator een fout heeft gemaakt in zijn beheer en een onrechtmatige daad stelt, zij het zelfs door nalatigheid, handelt hij per definitie buiten zijn mandaat. De persoonlijke aansprakelijkheid van de curator onderstelt wel het bewijs van een fout, schade en oorzakelijk verband tussen fout en schade.

SAM VLAMINCK, Kh. Brussel 26 januari 2011, TBH 2011, afl. 5, 500

Het faillissement maakt in beginsel geen einde aan de lopende overeenkomsten. Artikel 46 Faillissementswet verleent de curator evenwel de bevoegdheid om lopende

overeenkomsten te beëindigen. Het Hof van Cassatie heeft de modaliteiten van dit beëindigingsrecht bepaald.

In casu werkte de curator mee aan de overdracht aan een derde van de leasingovereenkomst afgesloten tussen de gefailleerde en de leasingmaatschappij. Deze overdracht gebeurde zonder machtiging van de rechter-commissaris. De rechtbank oordeelde dat dit mogelijk was, aangezien het gaat over een toepassing van artikel 46 Faill.W.. Het betrof een situatie waarbij de curator ervoor heeft gezorgd dat de leasingovereenkomst in hoofde van de gefailleerde op een zo voordelig mogelijke manier werd beëindigd.

1.3 GEVOLGEN VAN HET FAILLISSEMENT

WOUT HOOYBERGHS, Cassatie 20 mei 2011, TBH 2011, 887

Boedelschuldeisers hebben recht op de onmiddellijke betaling van hun schuldvordering. Geen enkele wettelijke bepaling verbiedt dat boedelschuldeisers overgaan tot tenuitvoerlegging op de boedel. Alleen een situatie van samenloop tussen de boedelschuldeisers of tussen die schuldeisers en de schuldeisers die houder zijn van een bijzonder voorrecht of van een zakelijke zekerheid, kan verhinderen dat de boedelschuldeisers individuele vervolgingen tegen die boedel instellen.

HANNELORE ANDRIES, Kh. Leuven 3 december 2010, TBH 2011, 588

De eerst ingeschreven hypothecaire schuldeiser werd door de beslagrechter gemachtigd tot het onderhands verkopen van het onroerend goed van de gefailleerde. De curator vorderde de stuiting van deze uitwinning op grond van artikel 100 vierde lid Faillissementswet. Dit verzoek werd door de rechtbank afgewezen, daar de verkoop reeds te ver gevorderd was en er geen objectieve aanwijzingen waren dat de curator de verkoop efficiënter en/of sneller kon organiseren. De rechtbank sluit hierbij aan bij de strekking in de rechtsleer die stelt dat artikel 100 vierde lid Faill.W. een algemene draagwijdte heeft en dus eveneens van toepassing is op de eerst ingeschreven hypothecaire schuldeiser.

1.4

VERSCHOONBAARHEID EN BEVRIJDING

HELENE VAN DEN BERGH, Cass. 24 februari 2011, <http://jure.juridat.just.fgov.be>

De schuldeiser vroeg aan de echtgenote van de gefailleerde de terugbetaling van zijn schuldvordering, die enerzijds bestond uit het saldo van een woonkrediet, anderzijds uit het saldo van een tijdelijk krediet. Deze schulden waren door het echtpaar samen aangegaan voor de aanvang van de beroepsactiviteit van de gefailleerde. Door de verschoonbaarverklaring kon de gefailleerde niet meer worden vervolgd door zijn schuldeiser, die zich keert tegen diens echtgenote. Het Hof van Cassatie oordeelt op grond van artikel 82, tweede lid Faillissementswet, dat de persoonlijk aansprakelijke echtgenote op voet van gelijkheid met de gefailleerde wordt geplaatst, zodat de echtgenote niet meer vervolgd kan worden voor schulden die samen met de gefailleerde werden aangegaan.

VALERIE DEHAECK, Antwerpen 7 oktober 2010, *TBH* 2011, 586

Artikel 80, lid 2 Faillissementswet bepaalt dat de ongelukkige gefailleerde die te goeder trouw handelt, behalve in geval van gewichtige omstandigheden, met bijzondere redenen omkleed, in de regel verschoonbaar verklaard wordt. *In casu* handelde de gefailleerde met bedrieglijk opzet door doelbewust activa aan de boedel te onttrekken. De curator kon het bedrog ontdekken en de activa alsnog realiseren. De gefailleerde werd niet verschoonbaar verklaard.

De gefailleerde richtte het hoger beroep tegen de curator. Het Hof bevestigt de noodzaak om de curator bij het hoger beroep te betrekken. De curator is de vertegenwoordigers van de schuldeisers en is partij bij het vonnis tot sluiting van het faillissement waarin geoordeeld wordt over de verschoonbaarheid. Het feit dat het vonnis van sluiting een einde stelt aan de opdracht van de curator wijzigt daaraan niets

ELEN MISKARYAN, Grondwettelijk Hof 18 mei 2011, nr. 80/2011, www.const-court.be

In dit arrest beantwoordt het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag gesteld door de Rechtbank van Koophandel te Charleroi. Het ging over de eventuele discriminatie die art. 82 lid twee Faill. W. invoerde tussen de (ex-) echtgenoot van de gefailleerde en de gefailleerde zelf. De niet-verschoonbaarverklaring van de gefailleerde heeft namelijk een automatische weerslag op de situatie van de (ex-)echtgenoot, terwijl de (ex-)echtgenoot geen invloed heeft op de beslissing. Het Hof besloot echter dat er hier geen sprake is van

discriminatie en wees daarbij op het doel van de verschoonbaarheid. De verklaring van verschoonbaarheid is namelijk een gunstmaatregel voor de gefailleerde en maakt een *'fresh start'* mogelijk. De bevrijding van de echtgenoot werd ingevoerd omdat, in geval van gemeenschap van goederen, de inkomsten uit een nieuwe beroepsactiviteit van de gefailleerde in het gemeenschappelijk vermogen terechtkomen. Vervolgingen op de goederen van de echtgenoot, ingesteld door de schuldeisers van de gefailleerde, zouden aldus de inkomsten van de gefailleerde uit zijn nieuwe activiteit kunnen raken. Dat zou strijdig zijn met het nagestreefde doel. Aangezien de verschoonbaarheid een gunstmaatregel is ten opzichte van de gefailleerde, moet bij de toekenning ervan geen rekening worden gehouden met het belang of de eisen van de (ex-) echtgenoot.

MAXIME MORTIER, Grondwettelijk Hof 18 mei 2011, nr. 87/2011, www.const-court.be

Dit arrest handelt over artikel 82, tweede lid Faill. W. hetwelk de automatische bevrijding van de echtgenoot van de verschoonbaar verklaarde gefailleerde inhoudt, en de verenigbaarheid van dit artikel met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel, gewaarborgd door artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Het Grondwettelijk Hof besluit dat er geen sprake is van discriminatie, noch tussen de verschoonbaar verklaarde gefailleerde en diens echtgenoot, noch tussen de echtgenoot en andere natuurlijke personen die zich ertoe hebben verbonden de schuld van de gefailleerde af te lossen door een zakelijke zekerheid te verlenen of door zich persoonlijk zeker te stellen.

Wat betreft het vermeende onderscheid tussen de verschoonbaar verklaarde gefailleerde en diens echtgenoot, stelt het Hof dat artikel 82, tweede lid Faill. W. geen onderscheid creëert naargelang van de aard van de door de echtgenoot aangegane verbintenis. Daarnaast stelt het Hof dat het verschil in behandeling tussen de gefailleerde en de echtgenoot gerechtvaardigd is, omdat de faillissementswet enkel betrekking heeft op personen die de hoedanigheid van handelaar hebben, en aldus de gefailleerde en diens echtgenoot zich in verschillende situaties bevinden.

Inzake het vermeende onderscheid tussen de echtgenoot en andere medeverbondenen van de gefailleerde wordt het verschil in behandeling verantwoord doordat de andere medeverbondenen dan de echtgenoot, die een zakelijke of persoonlijke zekerheid verlenen, over een beoordelingsvrijheid beschikken waarover de echtgenoot, wiens verbintenis een voorwaarde is voor de toekenning van een door zijn echtgenoot aangevraagde lening, niet in dezelfde mate beschikt.

THOMAS STEVENS, Grondwettelijk Hof 18 mei 2011, nr. 77/2011, www.const-court.be

De regeling uit artikel 80, lid 6 Faill.W. houdt in dat zowel schuldeisers als kosteloze persoonlijke zekerheidstellers de rechtbank kunnen verzoeken om vervroegd uitspraak te doen over de bevrijding van deze laatsten. Om een vervroegde uitspraak te verkrijgen, is een verklaring van de kosteloze persoonlijke zekerheidstellers, zoals bedoeld in artikel 72ter Faill.W., noodzakelijk. De prejudiciële vraag die aan het Grondwettelijk Hof wordt voorgelegd, betreft het feit of deze regeling niet discriminerend is voor schuldeisers die geen vervroegde bevrijding kunnen vragen wegens het niet voorhanden zijn van de verklaring uit artikel 72ter Faill.W., in tegenstelling tot de schuldeisers die wel uitsluitel kunnen krijgen over de bevrijding van de kosteloze persoonlijke zekerheidsteller, omdat zij dergelijke verklaring wel hebben afgelegd. Het Grondwettelijk Hof oordeelt dat er geen sprake is van discriminatie.

ELIEN DE BAECK, Grondwettelijk Hof 27 juli 2011, nr. 143/2011, <http://www.const-court.be>

De prejudiciële vraag betreft het verschil in behandeling tussen een kosteloze persoonlijke zekerheidsteller die in het raam van een Belgische faillissementsprocedure bevrijd kan worden van zijn verbintenis, terwijl dergelijke bevrijding niet bestaat wanneer de hoofdschuldenaar onderworpen wordt aan een buitenlandse insolventieprocedure, ook al wordt in beide gevallen de borgstelling beheerst door het Belgische recht. Bij een buitenlandse insolventieprocedure zal overeenkomstig de Europese Insolventieverordening de *lex concursus* de bevrijdingsmogelijkheden bepalen, wat impliceert dat de Belgische bevrijdingsregels niet kunnen spelen.

Het Grondwettelijk Hof wijst erop dat de Insolventieverordening tot doel heeft de internationale bevoegdheid en het toepasselijk recht te regelen in insolventieprocedures, en dat de bepalingen van de Insolventieverordening over het hele grondgebied van de Europese Unie op uniforme wijze dienen geïnterpreteerd te worden. Het Grondwettelijk Hof komt tot de conclusie dat de vordering tot bevrijding van de kosteloze borg van een gefailleerde, een vordering is die onder het toepassingsgebied van de Insolventieverordening valt en dit op basis van de rechtspraak van het Hof van Justitie en door middel van een verordeningsconforme interpretatie van de Belgische wetgeving, los van de interne kwalificatie die de vordering krijgt.

Als gevolg daarvan zegt het Hof dat de toepasselijke wet en de bevoegdheid bepaald worden door de artikelen 3 en 4 van de Insolventieverordening en dat het verschil in behandeling daaruit voortvloeit. Het Hof besluit dat het daarom niet bevoegd is deze bepalingen aan het beginsel van gelijkheid en non-discriminatie te toetsen. De verwijzende rechter dient te beslissen of de vraag al dan niet aan het Hof van Justitie dient gesteld te worden.

II. WET CONTINUÏTEIT ONDERNEMINGEN

2.1 TOEGANG TOT DE PROCEDURE

WILLEM HERMANS, Kh. Antwerpen (22e k.) 9 februari 2010, RW 2010-11, afl. 14, 587; Gent (7e bis k.) 25 oktober 2010, RW 2010-11, afl. 35, 1478; Antwerpen (5e bis k.) 25 februari 2010, RW 2010-11, afl. 20, 848

De procedure van de gerechtelijke reorganisatie strekt tot het behoud van de continuïteit van het geheel of van een gedeelte van de onderneming in moeilijkheden of van haar activiteiten. Deze reorganisatieprocedure strekt er niet toe om bescherming te bieden aan schuldenaren waarbij geen (levensvatbare) economische activiteit meer kan worden vastgesteld, en waarbij het beroep op de procedure er louter toe strekt om een uitvoerend beslag op onroerende goederen te dwarsbomen. Evenmin kan deze procedure worden aangewend om te speculeren op vastgoedprijzen en daarbij bescherming te krijgen tegen hypothecaire schuldeisers.

NELE UMANS, Antwerpen 11 juli 2011, niet-gepubliceerd

De NV F, een vennootschap die zich bezig houdt met projectontwikkeling inzake onroerende goederen, had een verzoekschrift neergelegd strekkende tot het bekomen van een gerechtelijke reorganisatie door overdracht onder gerechtelijke gezag. Dit verzoek werd door de rechtbank van koophandel te Antwerpen ongegrond verklaard, aangezien het niet ging om de continuïteit van de onderneming of over het behoud van het geheel of een deel van de onderneming nu enkel het behalen van een zo hoog mogelijke prijs voor dit enige project wordt betracht. Dit stemt niet overeen met de doelstellingen van de Wet Continuïteit Ondernemingen.

2.2 PROCEDURE

PIETER-JAN VAN GOETHEM, Kh Nijvel 8 maart 2010, niet-gepubliceerd; Brussel 29 april 2010, TBH 2011, 904.

De aanstelling van een voorlopige bestuurder overeenkomstig art. 28 WCO is mogelijk in geval van kennelijk grove fout of kennelijk kwade trouw van de schuldenaar of een van zijn organen. In eerste aanleg werd het gebrek aan vooruitgang in de minnelijke procedure, de negatieve houding van de schuldenaar, het gebrek aan communicatie en informatie naar de gedelegeerd rechter toe, en het gebruik van het minnelijk akkoord als dekmantel voor een overdracht, aanvaard als voldoende grond om de aanstelling van een voorlopige bestuurder te rechtvaardigen. In hoger beroep wordt deze beslissing hervormd. De aangehaalde redenen vormen geen voldoende grondslag voor de kennelijk grove fout of kennelijk kwade trouw van het bestuur.

VERONIQUE BEECKX, Kh. Antwerpen 5 oktober 2010, RW 2010-11, 1703

Bewarende beslagen gelegd na de goedkeuring van het reorganisatieplan vallen buiten de procedure van gerechtelijke reorganisatie. De Rechtbank van Koophandel is bevoegd wanneer de beslagen verband houden met de uitvoering van het reorganisatieplan. Het geschil vloeit dan immers rechtstreeks voort uit de gerechtelijke reorganisatie.

De rechtbank kan deze beslagen niet opheffen op grond van artikel 31, lid 2 WCO. Dit artikel voorziet enkel in de mogelijkheid tot opheffing van bewarende beslagen die gelegd waren vóór de procedure van gerechtelijke reorganisatie.

SAM VAN ASCH, Kh. Nijvel 17 januari 2011, JLMB 2011, 1006

De rechtbank moest zich uitspreken over een tweede aanvraag tot verlenging van de opschorting. De onderneming was virtueel failliet en haar financiële situatie was, ondanks een eerdere verlenging, in geen enkel opzicht verbeterd sinds de opening van de gerechtelijke reorganisatieprocedure. De rechtbank weigerde de verlenging toe te staan. De Wet Continuïteit Ondernemingen mag niet tot gevolg hebben dat ondernemingen die in een virtuele staat van faillissement verkeren, en die er niet in slagen hun doelstellingen te bereiken binnen een redelijke termijn, in stand gehouden worden door een kunstmatig krediet.

2.2 COLLECTIEF AKKOORD OVER EEN REORGANISATIEPLAN

SOPHIE BERGHMANS, Arbeidsrechtbank Gent 6 december 2010, <http://jure.juridat.just.fgov.be>

Dit vonnis beantwoordt de vraag ten aanzien van welke schuldeisers een goedgekeurd en gehomologeerd reorganisatieplan bindend is. Het reorganisatieplan voorzag in de betaling van de achterstallige sociale zekerheidsschulden. De RSZ werd echter niet uitdrukkelijk opgenomen in het reorganisatieplan, aangezien de sociale schulden werden opgenomen in de schuldvordering van het sociaal secretariaat. De RSZ stelt dat het gehomologeerd reorganisatieplan niet bindend is voor haar, aangezien ze niet beschouwd kan worden als een schuldeiser in de opschorting. De arbeidsrechtbank aanvaardt dit standpunt op grond van het feit dat de RSZ niet uitdrukkelijk werd opgenomen in de lijst met schuldeisers in de opschorting, niet werd ingelicht over de opening van de gerechtelijke reorganisatie, niet werd geïnformeerd over haar schuldvordering en niet kon deelnemen aan de stemming over het reorganisatieplan. De rechtbank stelt verder dat art. 57 WCO niet van toepassing is op de RSZ.

MICHEL ROOVERS, Arb. Brussel 4 april 2011, <http://jure.juridat.just.fgov.be>

Het vonnis betreft een vordering van de RSZ tot het bekomen van een uitvoerbare titel tijdens de procedure van gerechtelijke reorganisatie. Het op definitieve wijze bij vonnis laten vaststellen van de vordering en het beschikken over een uitvoerbare titel, geven de schuldeiser (in casu de RSZ) de mogelijkheid om de betaling van het gehele bedrag van de vordering op te eisen voor het geval het reorganisatieplan ingetrokken wordt. Indien de schuldenaar het reorganisatieplan uitvoert, zal deze geen enkel nadeel ondervinden. De totale vordering van de schuldeiser, die beschikt over een uitvoerbare titel, zal dus enkel opeisbaar zijn indien de schuldenaar het reorganisatieplan niet naleeft. In dat geval is haar situatie niet anders dan deze van een gewone schuldenaar die in gebreke blijft. De vorderende schuldeiser zal echter wel over een voldoende belang moeten beschikken.

JEROEN VANDEVELDE, Brussel 16 december 2010, DAOR 2011, 436

De rechter beschikt in het kader van een gerechtelijke reorganisatie door collectief akkoord op basis van artikel 55, lid 2 WCO over twee wettelijk vastgelegde

weigeringsgronden bij de homologatiebeoordeling van een reorganisatieplan. Het betreft een mogelijke weigering tot homologatie in geval van niet-naleving van de pleegvormen opgelegd door de WCO of wegens schending van de openbare orde.

Het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel raakt de openbare orde, waardoor de rechter moet nagaan of het ter homologatie voorgelegde plan strijdig is met het beginsel van gelijkheid en het verbod op discriminatie. Wanneer de gedifferentieerde behandeling van de schuldeisers voortvloeit uit verschillende situaties die objectief gerechtvaardigd kunnen worden op een redelijke basis die tevens proportioneel is met de nagestreefde legitieme doelstelling, dan is er geen schending van het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel zodat dit dan ook geen weigeringsgrond kan uitmaken. In tegenstelling tot de rechter in eerste aanleg, oordeelt de rechter van het Hof van Beroep te Brussel dat er wel een dergelijke objectieve en proportionele verantwoording voor de gedifferentieerde behandeling voorhanden is en het reorganisatieplan aldus gehomologeerd dient te worden.

OLIVIER VAN DE VORST, Kh. Kortrijk 31 januari 2011, DAOR 2011, nr. 3, 446-447 (hervormd door Gent 17 oktober 2011)

De RSZ had in casu een openstaande schuldvordering van €146.769,82, waarvan de debiteur in de opschortingsperiode vrijwillig €13.278,13 had betaald. In het herstelplan werd het resterende deel van de schuldvordering herleid tot € 0.

De rechtbank kan de homologatie van het herstelplan weigeren wegens een schending van de openbare orde. De rechtbank kan de gedifferentieerde behandeling van de schuldeisers toetsen aan het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel, waarvan de horizontale in private relaties wordt erkend. De rechtbank oordeelde dat het herstelplan de schuldvordering van de RSZ manifest arbitrair behandelde, en weigerde het reorganisatieplan te homologeren.

ROXANNE HINTJES, Antwerpen 30 juni 2011, 2011/AR/62, niet-gepubliceerd

Een schuldeiser die aanwezig was op de stemmingszitting en de mogelijkheid had om opmerkingen te formuleren t.a.v. het reorganisatieplan kan derdenverzet aantekenen tegen het homologatievonnis.

De Wet Continuïteit Ondernemingen is een wet is in de zin van art. 172 GW en kan aldus een basis vormen voor de vermindering of vrijstelling van fiscale schulden.

Een gedifferentieerde behandeling van schuldeisers is mogelijk, maar deze mag niet arbitrair of onredelijk zijn, op straffe van schending van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel.

CEDERIC VAN ECCELPOEL, Luik 29 december 2010, J.L.M.B. 2011, afl. 21, 988-994

De gedifferentieerde behandeling van schuldeisers schendt de openbare orde niet. Er bestaat een verschil in aard tussen private en publieke schuldvorderingen. Artikel 49 WCO bepaalt geen grens voor wat betreft de vermindering van schuldvorderingen. Het loutere feit dat een herstelplan schuldverminderingen bevat en de schuldenaar daardoor in een andere situatie plaatst dan de andere ondernemingen van dezelfde sector, maakt geen concurrentievervalsing uit.

FILIP JORENS, Cass. 30 juni 2011, TBH 2011, afl. 9, 894

De fiscus is gebonden door een reorganisatieplan dat in het kader van een WCO procedure is goedgekeurd door de vereiste meerderheid van de schuldeisers en vervolgens gehomologeerd is door de rechtbank, ook al heeft hij tegen het plan gestemd. Net zoals de andere gewone schuldeisers in de opschorting moet de fiscus de schuldverminderingen ondergaan.

Het Hof van Cassatie verwerpt de redenering dat dergelijke schuldvermindering een belastingvermindering uitmaakt die het legaliteitsbeginsel van art. 172 GW schendt, aangezien de Wet Continuïteit Ondernemingen hier niet 'uitdrukkelijk' van afwijkt zoals art. 7 WCO vereist. Artikel 2, c) WCO *juncto* art. 49 WCO vormt een afdoende basis om af te wijken van art. 172 Grondwet.

2.3 OVERDRACHT ONDER GERECHTELIJK GEZAG

ROBIN MEES, Kh. Tongeren 28 oktober 2010, RABG 2011/9, 655-661

Nadat het reorganisatieplan op initiatief van één van de schuldeisers werd ingetrokken, wordt door diezelfde schuldeiser een vordering tot overdracht onder gerechtelijk gezag

ingediend. Wetende dat de vennootschap voldoet aan de faillissementsvoorwaarden van artikel 2 Faill. W., moet de rechtbank oordelen of het *in casu* opportuun is om de overdracht onder gerechtelijk gezag te bevelen, dan wel een faillissement uit te spreken. De rechtbank oordeelt dat reeds teveel tijd verloren is gegaan in de fase van het collectief akkoord, waardoor de vennootschap geen reserves meer heeft om de periode waarin de gerechtsmandataris naar een geschikte overnemer dient te zoeken, te overbruggen. Een overname lijkt volgens de rechtbank ook niet gepast aangezien de overnemer geen duidelijkheid heeft over het over te nemen personeel. Daarbij komt nog dat de overnameprijzen die werden geboden te laag waren in vergelijking met de schuldpositie van de vennootschap.

GERLINDE DEBACKER, Kh. Oudenaarde 16 september 2011, niet-gepubliceerd

Het vonnis behandelt de vraag of een onderneming of een deel daarvan kan worden overgedragen tegen een prijs die lager ligt dan de liquidatiewaarde bij faillissement, enkel en alleen omdat op die manier een deel van de tewerkstelling bewaard kan blijven. De rechtbank oordeelt dat de verkoop onder de liquidatiewaarde niet opweegt tegen het behoud van 195 arbeidsplaatsen.

CHIARA MARCELO, Kh. Antwerpen 25 januari 2011, RABG 2011, afl. 9, 662

Bij de opening van een gerechtelijke reorganisatie met het oog op de overdracht van de onderneming onder gerechtelijk gezag wijst de rechtbank een gerechtsmandataris aan. Krachtens artikel 67 WCO moet de gerechtsmandataris wanneer alle voor overdracht vatbare activa zijn overgedragen, en in elk geval voor het einde van de opschorting, een verzoekschrift tot sluiting van de gerechtelijke reorganisatie indienen. De afsluiting van de procedure impliceert niet dat de opdracht van de gerechtsmandataris wordt beëindigd. Deze blijft instaan voor de verdeling van de prijs.

III. BESLAG EN COLLECTIEVE SCHULDENREGELING

3.1 BESLAG

MATTHIAS MACHTELINCKX, Grondwettelijk Hof 5 mei 2011, www.const-court.be.

Het Grondwettelijk Hof werd verzocht te oordelen of artikel 1404 Ger. W. de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt doordat het aan de schuldenaar van een schuldvordering tot levensonderhoud die veroordeeld is bij een uitvoerbare rechterlijke beslissing waartegen verzet of hoger beroep is ingesteld, op absolute wijze de mogelijkheid van kantonnement ontzegt, minstens de mogelijkheid van kantonnement ontzegt voor het onderhoudsgeld dat verschuldigd is voor de periode die aan het instellen van de vordering tot het verkrijgen van onderhoudsgeld voorafgaat, terwijl aan andere schuldenaars het recht van kantonnement slechts is ontzegt voor zover de rechter die uitspraak doet over de vordering zelf, voor alle veroordelingen die hij uitspreekt of voor een deel ervan, die mogelijkheid heeft uitgesloten op grond van de beoordeling dat de vertraging in de regeling de schuldeiser aan een ernstig nadeel blootstelt.

Het Hof beantwoordt de prejudiciële vraag ontkennend. De uitzondering op de regel van het recht op kantonnement inzake de schuldvordering tot levensonderhoud is te verklaren door de “uiterst dringende aard” van het levensonderhoud. De hulp aan de schuldeiser van levensonderhoud heeft per definitie een vitaal en dringend karakter. De schuldeiser dient een leven te kunnen leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Het is bijgevolg redelijk verantwoord de schuldeiser van een vordering tot levensonderhoud anders te behandelen dan andere schuldeisers, wat betreft de mogelijkheid die aan de schuldenaar wordt geboden om de gevorderde sommen te kantonneren in afwachting van de op het beroep gewezen beslissing.

SOPHIE L'ALLEMANT, Beslagrechter Antwerpen 5 oktober 2010, niet-gepubliceerd

Door de fiscus was een vereenvoudigd derdenbeslag gelegd op de bezoldigingen van de (statutaire) zaakvoerders van een BVBA. De beslagrechter heeft in dit vonnis beslist dat de vergoedingen die maandelijks aan de zaakvoerders worden toegekend niet beantwoorden aan de vereisten van artikel 1409 Ger. W.. Eisers kregen wel het voordeel

toegekend van artikel 1409bis Ger. W. ondanks het feit dat ze een jaar na het derdenbeslag verzet hadden aangetekend bij de beslagrechter. Dit volgt uit het feit dat er bij een vereenvoudigd derdenbeslag geen gerechtsdeurwaarder tussenkemt, waardoor eisers zich niet tot een gerechtsdeurwaarder hebben kunnen wenden binnen de voorziene vervalttermijn van artikel 1408 § 3 Ger. W..

3.2 COLLECTIEVE SCHULDENREGELING

KAREN DECKERS, Arbeidshof Luik 23 november 2010, <http://jure.juridat.just.fgov.be>

Het geannoteerde arrest stelt dat een hypothecaire schuldeiser rechtsmisbruik pleegt door de weigering van de minnelijke aanzuiveringsregeling. Om tot deze conclusie te komen, haalt het Hof de volgende argumenten aan: de schuldeiser vertrekt vanuit een onrealistische appreciatie van de huurprijs (1), de weigering is in strijd met het principe van de menselijke waardigheid zoals gewaarborgd in artikel 1675/3 Ger.W. (2) en door deze weigering wordt aan de schuldenaar geen mogelijkheid tot herstel van haar financiële situatie geboden (3).

Uiteindelijk beslist het Hof dat de schuldbemiddelaar het minnelijk aanzuiveringsplan moet actualiseren en opnieuw aan alle schuldeisers ter goedkeuring moet voorleggen. Het Hof voegt er evenwel aan toe dat in geval van een blijvende weigering, de partijen worden uitgenodigd om hun middelen en argumenten met betrekking tot de persoonlijke aansprakelijkheid van de betrokken schuldeiser en het rechtsmisbruik naar voren te brengen.

JULIE BORMS, Cassatie 17 februari 2011, <http://jure.juridat.just.fgov.be>

Het arrest betreft de rechtsvraag of het instellen van een rechtsvordering valt binnen het normaal vermogensbeheer bij collectieve schuldenregeling (artikel 1675/7 §3 Ger. W.). Het Hof oordeelt dat het moeilijk verdedigbaar is dat de verzoeker-schuldenaar de vordering individueel mag instellen, gezien de onbeschikbaarheid van het vermogen als gevolg van de beschikking van toelaatbaarheid van de collectieve schuldenregeling. Ook wijst het Hof op artikel 1675/9 4° Ger.W. dat stelt dat de schuldenaars van de verzoeker, na de toelating tot de procedure, alleen bevrijdend kunnen betalen in handen van de schuldbemiddelaar.

JOLIEN VOGELS, Grondwettelijk Hof nr. 104/2011, 16 juni 2011, www.const-court.be

In voorliggend arrest werd het Grondwettelijk Hof geconfronteerd met twee prejudiciële vragen die handelen over het toepassingsgebied van artikel 1675/7, §2, tweede lid Ger.W.. De eerste prejudiciële vraag handelde over de strijdigheid van artikel 1675/7, §2, tweede lid Ger.W. met de art. 10 en 11 Grondwet, in zoverre artikel 1675/7, §2, tweede lid Ger.W. de schuldbemiddelingsrechter niet toelaat het uitstel of afstel van een gedwongen openbare verkoop te beoordelen, terwijl de rechter-commissaris dit wel kan overeenkomstig artikel 25, derde lid Faill.W. In haar beantwoording van de prejudiciële vraag stelt het Hof dat artikel 25, derde lid Faill.W. enkel betrekking heeft op het beslag gelegd door de chirografaire en algemeen bevoorrechte schuldeisers. De bepaling betreft derhalve niet het beslag gelegd door een hypothecaire schuldeiser. Bijgevolg heeft het Hof het artikel 100 Faill.W. geanalyseerd, waarbij het tot het besluit is gekomen dat er geen schending is van het gelijkheidsbeginsel. Onverminderd het feit dat de curator krachtens artikel 100, laatste lid Faill.W. het onroerend beslag kan stuiten door zelf het met de hypotheek bezwaarde goed te doen verkopen, kan hij de verkoop zelf niet afwenden door de rechter-commissaris te vragen uitstel of afstel van de verkoop toe te staan. Indien het uitvoerend beslag aldus gelegd werd door een hypothecaire schuldeiser, kan noch de schuldbemiddelaar, noch de curator uitstel of afstel van de verkoop verzoeken aan de rechter.

De tweede prejudiciële vraag handelde over de strijdigheid van het artikel 1675/7, §3, tweede lid Ger.W. met artikel 23 Grondwet. Het Hof heeft geoordeeld dat er geen schending is van het recht op een menswaardig leven, vermits de collectieve schuldenregeling juist tot doel heeft het menswaardig leven van de schuldenaar te waarborgen. Gelet op het feit dat de verkoop geschiedt voor rekening van de boedel, kan de rechter erop toezien dat, in het kader van de minnelijke of gerechtelijke aanzuivering, de opbrengst van de verkoop zodanig wordt aangewend dat het recht van de schuldenaar en van zijn gezin om een menswaardig leven te leiden niet in het gedrang wordt gebracht.

JAN BRAECKMANS, Cassatie 6 mei 2011, <http://jure.juridat.just.fgov.be>

Zakelijke zekerheidstellers kunnen niet genieten van de bevrijdingsregels, ook niet wanneer zij zich cumulatief kosteloos persoonlijk en zakelijk zeker hebben gesteld. Dit

verschil in behandeling is vanuit het oogpunt van artikel 1134 BW en 7 Hyp. W te verantwoorden. Uitzonderingen op de algemene regels moeten restrictief worden geïnterpreteerd. De wet laat geen ruimte om de schorsing van middelen van tenuitvoerlegging op basis van 1675/7, § 2, derde lid Ger. W. of de bevrijding van kosteloze persoonlijke zekerheidsstellers gebaseerd op 1675/16bis Ger. W. naar zakelijke zekerheden uit te breiden.

Ten aanzien van een kosteloze zekerheidsteller die zowel een persoonlijke als een zakelijke zekerheid stelde kunnen de middelen van tenuitvoerlegging niet worden geschorst. Dergelijke zekerheidsstellers kunnen evenmin worden bevrijd van hun verbintenis op grond van de kosteloze persoonlijke zekerheidstelling.

PIETER VAN DE WEYER, Brussel 22 november 2010, RW 2011-12, 318

De kwijtschelding die wordt toegestaan door de rechter in het kader van een gerechtelijke aanzuiveringsregeling werkt niet door naar zakelijke borgen. Art. 1287 BW spreekt immers over een kwijtschelding bij overeenkomst, wat hier niet het geval is. Ook het effect van een schuldvermindering in een minnelijk aanzuiveringsplan blijft beperkt tot de schuldenaar. Dergelijke maatregel is immers een persoonlijke exceptie in de zin van art. 2036, 2^e lid BW. De persoonlijke en zakelijke borgen worden reeds voldoende beschermd zonder afgeleide bevrijdende werking van een schuldvermindering, persoonlijke (kosteloze) borgen via de autonome bevrijdingsgrond van art. 1675/16bis Ger.W., zakelijke borgen omdat hun verbintenis steeds beperkt is tot bepaalde goederen.

Omdat een schuldvermindering in de twee fasen van de collectieve schuldenregeling ten overstaan van de borgen dezelfde gevolgen genereert, getuigt de weigering van een schuldeiser in te stemmen met een minnelijk aanzuiveringsplan, dat in een schuldvermindering voorziet, van rechtsmisbruik indien hij dit enkel motiveert met te stellen dat hij anders zijn rechten tegen de borgen verliest.

SOPHIE PLAËKE, Arbeidsrechtbank Gent 1 september 2011, niet - gepubliceerd

Artikel 334 van de Programmawet van 27 december 2004 voorziet in de mogelijkheid tot compensatie na samenloop. Deze regeling vormt een uitzondering op het

gemeenrechtelijke verbod van schuldvergelijking na samenloop (art.1298 BW). De fiscale schuldvergelijking is evenwel enkel mogelijk wanneer de schuldvorderingen tijdig bestaan, in casu voorafgaand aan de beschikking van toelaatbaarheid in de collectieve schuldenregeling.

VEERLE VERVLOESEM, Grondwettelijk Hof 22 september 2011, www.const-court.be

Dit arrest betreft de toepassing van artikel 1675/19, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de tenlasteneming van de kosten en erelonen van een schuldbemiddelaar door het Fonds ter bestrijding van de overmatige schuldenlast, wanneer de schuldenaar deze kosten en erelonen zelf niet kan voldoen. De mogelijkheid van tenlasteneming zou immers verschillen naargelang het stadium waarin de procedure zich bevindt.

Het Grondwettelijk Hof stelt geen verschil in behandeling vast, aangezien het Fonds ook tussen kan komen in andere gevallen dan die van volledige kwijtschelding in gerechtelijke aanzuiveringsregeling. In het geval van de gerechtelijke aanzuiveringsregeling, zal de rechter oordelen of en welk deel van de kosten van de schuldbemiddelaar ten laste gelegd worden van het Fonds, in de andere gevallen zal het Fonds zelf deze beslissing nemen. De wetgever heeft voor dit evenwicht gekozen om enerzijds de bemiddelaars hun kosten te laten vergoeden en anderzijds het Fonds niet overmatig te belasten.

IV. ZEKERHEDEN EN INSOLVENTIERECHT

JAN VAN CAMP, Cass. 3 december 2011, <http://jure.juridat.just.fgov.be>, TBH 2011, 866

De overeenkomst waarbij een schuldvordering tot zekerheid wordt overgedragen kan ten aanzien van de schuldeisers in samenloop nooit meer opleveren dan een pandrecht op deze schuldvordering, zodat de overnemer van de schuldvordering niet meer rechten heeft dan deze waarover een pandhouder beschikt. Dit volgt uit het beginsel van de gelijkheid van schuldeisers en de artikelen 7 en 8 van de Hypotheekwet, die noodzakelijkerwijze afwijken van de artikelen 1165, 1134 en 1135 van het Burgerlijk Wetboek, zodat een niet bij de wet bepaald zakelijk zekerheidsrecht niet aan de schuldeisers in de samenloop kan worden tegengeworpen.

TIM VAN REGENMORTEL, Kh. Kortrijk 12 januari 2011, RW 2011-12, 284

Het vonnis bepaalt dat indien er een correcte inschrijving in het pandregister heeft plaatsgevonden conform art. 4 Wet Pand Handelszaak, de inschrijvingsformaliteit aangaande de verpanding van merken ex art. 2.33 Beneluxverdrag inzake de intellectuele eigendom niet bijkomend moet worden nageleefd als voorwaarde voor de tegenwerpelijkheid van het pand. Het pand op de handelszaak, inclusief merken, is tegenwerpeijk aan de boedel in het faillissement, ingeval van inschrijving in het pandregister conform Wet Pand Handelszaak.

JOERI VAN CAUTEREN, Cassatie 4 februari 2011, <http://jure.juridat.just.fgov.be>

Om over te kunnen gaan tot schuldvergelijking na samenloop tussen vorderingen die ontstaan zijn uit wederkerige overeenkomsten, moet men voldoen aan de voorwaarde van samenhang en tijdigheid. De vraag naar de voorwaarde van tijdigheid moet worden gezien in het licht van de bijzondere rechtsverhouding die typerend is voor wederkerige overeenkomsten. De exceptie van niet-uitvoering, het ontbindingsrecht op basis van art. 1184 BW en de daarmee samenhangende vergoeding tot schade zijn inherent aan deze rechtsverhouding. Bijgevolg worden deze vorderingen geacht te bestaan bij aanvang van deze rechtsverhouding. Het moment waarop een van de partijen zich op een van deze vorderingen beroept, is van geen belang. Indien de curatoren de overeenkomst overeenkomstig art. 46 Faill.W., niet verder te zetten, maakt dit de vordering enkel opeisbaar, maar ze bestaat al reeds voor de samenloop.

JELLE VAN LOO, Cassatie 15 september 2011, <http://jure.juridat.just.fgov.be>

Het retentierecht op roerende lichamelijke goederen is tegenstelbaar aan de ware eigenaar (*verus dominus*), op voorwaarde dat de retentor te goeder trouw is. De goede trouw van de retentor moet worden beoordeeld op basis van twee criteria. In de eerste plaats mag de retentor niet (behoren te) weten dat het goed eigendom is van een derde. Heeft hij toch weet van dit eigendomsrecht, dan is hij nog steeds te goeder trouw als hij erop mocht vertrouwen dat de schuldenaar beschikkingsbevoegd was om overeenkomsten te sluiten die aanleiding kunnen geven tot een retentierecht op dit goed.

RACHID EL ABR, Luik 9 september 2010, RGAR 2011, 14757

Op de bank die een krediet wil verlenen rust een onderzoeks- en voorlichtingsplicht, waarbij moet worden nagegaan of de kandidaat kredietnemer zijn verplichtingen zal kunnen nakomen. Het louter feit van het faillissement van de kredietnemer volstaat niet om aan te tonen dat het krediet onrechtmatig werd verleend. Wanneer de bank wist of behoorde te weten dat de kredietnemer niet in staat zou zijn om zijn financiële verplichtingen na te leven, wordt het risico verlegd naar de borgen, die niet op de hoogte waren van de solvabiliteit van de kredietnemer. De bevrijding van de borg vormt het meest adequate herstel in natura.

V. INTERNATIONAAL INSOLVENTIERECHT

ELS VAN HEES, Hoge Raad 18 maart 2011, NJ 2011, nr. 238, 2431-2443

Het arrest gaat over de erkenning voor de Nederlandse rechter van een beslissing die geveld werd door de Engels rechter. De Engelse rechter had na een onderneming failliet te verklaren, een bevel tot overlegging van informatie van een Nederlandse onderneming gevorderd op basis van art. 366 van de Engelse Insolvency Act 1986. Dit bevel vloeit voort uit het faillissement en sluit er nauw op aan. De maatstaf voor de beoordeling hiervoor is de aard van het bevel en niet enkel de hoedanigheid van de curator. Het bevel vindt zijn oorsprong in het insolventierecht en is er niet louter door beïnvloed. Bovendien kan dit bevel uitsluitend tijdens de insolventieprocedure worden ingesteld. De rechter moet niet nagaan of in het land waar de uitvoering plaats vindt een vergelijkbare actie bestaat. Art. 25 eerste lid, tweede alinea IVO is bijgevolg van

toepassing en niet de restcategorie van art. 25 lid 2 IVO, die verwijst naar de Brussel I-verordening. Ook het dwangmiddelenverbod van art. 18 lid 3 IVO vindt geen toepassing. Aangezien de grondslag van het bevel een rechterlijke beslissing is, moeten de rechtsregels omtrent erkenning worden toegepast.